

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2014-2017 d. 10-11-2015

Mødedato Tirsdag d. 10. november 2015 kl. 08:30

Mødested Rådgivnings- og kontaktcentret for demensramte og pårørende, Kallerupvej
58, 5230 Odense M

Indholdsfortegnelse

Elev- og studieområdet i Odense Kommune.....	3
Borgermøder i efteråret 2015.....	9
Drøftelse af dilemmaer i fordelingen af § 18 og § 79 midler.....	11
Udviklingstiltag på demensområdet med fokus på interessefællesskaber.....	15
Igangsætning af projektet "Min hverdag med teknologi".....	20
Udfordringer i ny kørslesaftale til dagcentre og træningscentre.....	22
Kapacitetsanalyse - udvikling af fremtidens boligformer.....	24
Aktuelle sager.....	27
Besøg på Kallerupvej Rådgivnings- og Kontaktcentret for demensramte og pårørende.....	29

Punkt 1: Elev- og studieområdet i Odense Kommune

00.01.00-A00-19-15

Elev- og studieområdet i Odense Kommune

RESUME

Med henblik på at skabe et samlet strategisk perspektiv på arbejdet med elever og professionsbachelorstuderende på tværs af Odense Kommune, foreslås det at sammenlægge ressourcer fra fagforvaltningerne i Borgmesterforvaltningen.

Det foreslås endvidere, at Odense Kommune arbejder med at skabe flere studierelevante jobs for studerende på de højere videregående uddannelser og på de mellemlange videregående uddannelser. Målet i Odense Kommune er i de kommende år at have godt 200 studierelevante jobs i Odense Kommune og Odense Kommunes selskaber med datterselskaber; VandCenter Syd, Odense Renovation, Fjernvarme Fyn, Odense Letbane og Odense Havn.

Sagen har været drøftet i Direktørgruppen og i Hovedudvalget. Hovedudvalget spurgte til den fysiske placering af den samlede administration, hvilket endnu ikke er afgjort. Medarbejdersiden udtrykte bekymring for, om et øget antal studiejobs kan få betydning for antallet af ordinært ansatte og påpegede, at der bør ses på, hvordan rammer og vilkår for elever og studerende på forskellige fagområder stemmer overens.

Borgmesterforvaltningen indstiller i samarbejde med fagforvaltningerne, at Økonomiudvalget godkender følgende indstillingspunkter med henblik på høring af relevante stående udvalg og efterfølgende genbehandling i Økonomiudvalget og byrådet. Ved høringen forholder de stående udvalg sig til de indstillingspunkter, som har relevans for dem, og de udtaler, hvorvidt de kan anbefale indstillingspunkterne.

1. Elev- og studieområdet i Odense Kommune samles i Borgmesterforvaltningen for at sikre understøttelse og koordination af det fælles arbejde med elever og studerende i Odense Kommune, herunder samarbejder med uddannelsesinstitutionerne.
2. Målet i Odense Kommune er i de kommende år at have godt 200 studierelevante jobs i Odense Kommune og selskaber, som der er indgået administrationsaftaler med.
3. Budgetneutral tillægsbevilling vedrørende elevområdet på 38.367.694 kr. i 2016 og frem på områder med overførselsadgang overføres fra Ældre- og Handicapudvalget til Økonomiudvalget.
4. Berørte medarbejdere i Ældre- og Handicapforvaltningen overføres pr. 1/1 2016 til Borgmesterforvaltningen med tilhørende lønbudget på 3.421.822 kr. i 2016 og frem på områder med overførselsadgang.

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Rådmand Susanne Crawley Larsen deltog ikke i mødet.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget anbefaler Økonomiudvalgets indstilling.

BESLUTNING

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Samling af elev- og professionsbachelorområdet i Odense Kommune

Med sammenlægningen af ressourcer er det ambitionen, at:

- viden kan blive delt
- fordybning i relevante spørgsmål ikke kun er et lokalt anliggende
- løsning af fælles problemstillinger (f.eks. uddannelsesstrategi, studiemiljø og integration i kerneopgaver) er et fælles ansvar, som koordineres centralt

I forhold til dimensionering og budget vil der være følgende fordele i at sammenlægge det formelle ansvar:

- Bedre mulighed for at anlægge en helhedsbetragtning på kommuneniveau på tværs af de enkelte områder
- Bedre mulighed for at fremstå som én kommune og ét uddannelsessted over for eksterne parter – uddannelsesinstitutioner, dimensioneringsudvalg osv. – og dermed en styrket strategisk interessevaretagelse
- Fordelingen af elev- og praktikpladser i de enkelte forvaltninger og på de enkelte arbejdssteder afkobles fra ressource-/budgetspørgsmålet og kan dermed baseres på faglige behov og hensyn
- Større tydelighed omkring ansvarsfordeling og roller ved, at ansvaret for at fordele elev- og praktikpladser mellem forvaltninger og budgetansvaret samles

Derudover er der følgende fordele ved at sammenlægge ressourcerne på elevområdet:

- Relevante studieområder får øget bevågenhed
- Uddannelsesinstitutioner og elever har én indgang til Odense Kommune
- Samling af medarbejderne giver mulighed for at videreudvikle et stærk fagligt miljø med en høj grad af koordination og vidensdeling
- Bedre mulighed for en overordnet strategisk inddragelse af MED-systemet

200 studierelevante jobs i Odense Kommune

Tiltaget omkring flere studierelevante jobs og fortsat fokus på samarbejdet med uddannelsesinstitutioner understøtter Odense Kommunes vækststrategi, som beskriver et mål om, at flere højtuddannede skal blive i Odense efter endt uddannelse. Målet er i de kommende år at have godt 200 studierelevante jobs i Odense Kommune og Odense Kommunes selskaber med datterselskaber; VandCenter Syd, Odense Renovation, Fjernvarme Fyn, Odense Letbane og Odense Havn. Der er tale om et ambitionsniveau for hele Odense Kommune, og der opstilles således ikke en fast fordeling mellem forvaltningerne, som heller ikke pålægges konkrete måltal.

Ansættelseskompetencen forbliver i den enkelte forvaltning. Borgmesterforvaltningen vil rådgive og understøtte de øvrige forvaltninger på området. Rammerne for de enkelte studiejobs skal være tydelige og give mening for både arbejdspladsen og den studerende.

Indsatsens potentiale

- Employer branding – studerende er gode ambassadører for Odense Kommune; som arbejdsplads og som by
- Vækstperspektiv – ved at tilbyde praktikpladser, studiejobs og opgavesamarbejder, er Odense Kommune med til at skabe rammerne for, at de studerende får relevant erhvervs erfaring og mulighed for at skabe netværk – hvilket øger de studerendes mulighed for fast arbejde efter endt studie
- Udvikling – studerende har nye øjne på arbejdsplads og arbejdsopgaver og giver et frisk pust til organisationen samtidig med, at de har den nyeste faglige viden

- Det gode eksempel – Odense Kommune går, som Fyns største arbejdsplads, i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne foran med det gode eksempel over for virksomhederne i forhold til at skabe flere studiejob

Studerende i praktik og opgavesamarbejder er ulønnede, mens en studentermedhjælper koster ca. 120 kr. i timen og arbejder ca. 12 timer pr. uge. Aflønning af studerende skal ske inden for den eksisterende økonomiske ramme i afdelingen; eksempelvis via projektmidler eller midlertidige driftsbevillinger.

En studerende i en måned koster:

12 timer/uge x 4 uger/måned x 120 kr./time = 5760 kr.

Eksempler på tiltag

Ud over traditionelle studiejobs i stabene er der eksempelvis:

- Praktikant fra International Virksomhedskommunikation i Fritidsbutikken i Vollsmose
- Specialeskrivende fra cand.scient.pol og cand.merc i hhv. Center for Familier og Unge og i Rekrutteringsteamet
- Professionsbachelorstuderende fra EAL, der blev ansat i studiejob efter at have været i praktik i Forretningsservice i Borgmesterforvaltningen

I foråret 2015 gennemførte Elev- og Studiepartnere i samarbejde med Ejendom i By- og Kulturforvaltningen en case competition:

- 30 studerende fra forskellige studieretninger gav nye øjne på en klassisk ingeniørcase
- 6 grupper
- Problemstilling i forhold til at sænke energiforbruget i Odense frem mod 2050
- Gruppen, som vandt case competition, er ansat i By- og Kulturforvaltningen som studentermedhjælpere i efteråret 2015 for at arbejde med de seks løsninger

På samme vis har Strategi & Kommunikation leveret en case til International Virksomhedskommunikations årlige IVK-dag, hvor de studerende kom med forslag til, hvordan vi tiltrækker og fastholder indbyggere i Odense Kommune.

Antal og Fakta

Opgørelse studiejobs i Odense Kommune	April 2014	April 2015	Oktober 2015
1 BMF - Borgmesterforvaltningen (ZA_UPD) Antal	10	23	25
2 BKF - By- og Kulturforvaltningen (ZA_GEN) Antal	26	28	35
3 BUF - Børn- og Ungeforvaltningen (ZA_IHG) Antal	17	23	26
4 SAF – Beskæftigelses- og Socialforvaltningen (ZA_YVT) Antal	12	14	19
5 ÆHF - Ældre- og Handicapforvaltningen (ZA_ATC) Antal	8	10	11

Selskaber, Odense Kommune har administrationsaftale med			14
Hovedantal	73	98	130

ØKONOMI

Den nye håndtering af elev- og studiepladser i Odense Kommune vil medføre, at budgetterne for elevområdet vedrørende pædagogisk assistent uddannelse (PAU) og social- og sundhedsassistentuddannelse fra henholdsvis Børn- og Ungeudvalget og Ældre- og Handicapudvalget flyttes til Økonomiudvalget med virkning fra den 1/1 2016 og frem.

Forudsætningerne for udgiftsbudgetterne er de nettobudgetter, som er baseret på de faktiske udgifter vedrørende det antal elever, der er i Odense Kommune.

Elevområdet ÆHF (2016-pl)	2016	2017	2018	2019
Udgifter	64.904.213	64.904.213	64.904.213	64.904.213
Indtægter	-23.768.307	-23.768.307	-23.768.307	-23.768.307
Samlet	41.135.905	41.135.905	41.135.905	41.135.905
Budget	38.367.694	38.367.691	38.367.691	38.367.691

Elevområdet BUF (2016-pl)	2016	2017	2018	2019
Udgifter*	16.391.000	16.391.000	16.391.000	16.391.000
Indtægter	-10.668.000	-10.668.000	-10.668.000	-10.668.000
Samlet	5.723.000	5.723.000	5.723.000	5.723.000
Budget	0	0	0	0

*Note: I udgiftsbudgettet indgår udgifter til feriepenge, praktikvejledertillæg samt lønbudget til 1 administrativ medarbejder.

Der er tidligere tildelt penge til elevområderne i form af trepartsmidler til finansiering af et yderligere elevoptag, jf. dimensioneringsaftalen. Den nuværende dimensioneringsaftale udløber i 2015. Regeringen og KL er pt. i gang med at genforhandle en ny aftale på området gældende fra 2016. Det er derfor usikkert, hvordan bl.a. en ny dimensioneringsaftale for elever vil se ud, og derfor kendes Odense Kommunes andel af finansieringen endnu ikke.

Grundet denne usikkerhed er der afsat 15 mio. kr. til trepartsmidler i 2016 i Økonomiudvalgets budgetforslag til budget 2016. Dette skal ses i sammenhæng med sammenlægningen af elevbudgetterne, hvor trepartsmidlerne har været en del af de samlede indtægter på området.

Der vil fortsat blive opkrævet arbejdskraftsværdi i forhold til PAU-elever på de arbejdssteder, hvor de er i praktik, hvilket indgår i den samlede finansiering på området. Fremover vil arbejdskraftsværdien blive opkrævet af Borgmesterforvaltningen.

Borgmesterforvaltningen vil frem mod Budget 2017 igangsætte et arbejde, der skal kigge på kommunens samlede dimensionering i forhold til de afsatte budgetrammer, herunder også finansiering for 2017 og frem.

Tillige vil Borgmesterforvaltningen se på de grundlæggende vilkår for håndtering af elevområdet i Odense Kommune, herunder enklere arbejdsgange og ensartet praksis, fx i forhold til opkrævning af arbejdskraftsværdi og praktikvejledertillæg.

De berørte medarbejdere og tilhørende lønbudget fra Ældre- og Handicapudvalget overflyttes til Økonomiudvalget med virkning fra den 1/1 2016. Der flyttes 8 administrative medarbejdere samt lønsum (inkl. overhead) med opgaven fra Ældre- og Handicapforvaltningen til Borgmesterforvaltningen, hvilket beløber sig til 3.421.822 kr. i 2016 og frem.

Ældre- og Handicapudvalgets serviceramme nedskrives samlet med 41.789.516 kr. i 2016, og Økonomiudvalgets serviceramme opskrives med samlet 41.789.516 kr. i 2016.

Ambitionen om flere studiejobs indgår i prioriteringen i forvaltningernes almindelige lønbudget.

Sagen påvirker ikke kommunens samlede serviceramme eller kassebeholdning.

Punkt 2: Borgermøder i efteråret 2015

00.13.00-A50-2-15

Borgermøder i efteråret 2015

RESUME

I august besluttede Ældre- og Handicapudvalget, at der skulle afholdes en række dialogmøder med borgerne, hvor der ville være mulighed for stille spørgsmål til og høre mere om arbejdet i den rehabiliterende forvaltning.

Anledningen til dialogmøderne var, at der i det første halve år efter, at den nye organisering af Ældre- og Handicapforvaltningen trådte i kraft 5. januar, kom en del henvendelser og læserbreve fra borgere og pårørende, der spurgte til, hvorfor tingene skal gøres på en ny måde.

Formålet med organisationsændringen var at blive en rehabiliterende forvaltning, der sætter borgernes mål og drømme i centrum for de indsatser, der bliver givet til borgerne. Forventningsafstemningen med borgerne om forandringerne er derfor en vigtig brik, når medarbejderne møder borgerne i hverdagen med rehabilitering for øje.

I slutningen af oktober og starten af november har der været afholdt tre dialogmøder. På Ældre- og Handicapudvalgets møde vil udvalget blive præsenteret for de input, der kom frem på møderne. Der var en stor debatlyst på de to første møder. Det sidste møde blev afholdt efter udsendelse af dagsordenen til udvalgsmødet. Dialogmødets form har vist sig velegnet til at komme i kontakt med borgerne - både før borgerne selv har brug for støtte i tilværelsen eller efter at behovet for støtte er blevet aktuelt.

Dialogmøderne giver mulighed for at drøfte udviklingen af velfærd i relation til Ældre- og Handicapområdet direkte med borgerne.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at der hvert år afholdes borgermøder omkring relevante emner. De hidtige erfaringer med borgermøder skal indarbejdes i de nye borgermøder.

BESLUTNING

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

ØKONOMI

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Punkt 3: Drøftelse af dilemmaer i fordelingen af § 18 og § 79 midler

16.09.00-A00-2-15

Drøftelse af dilemmaer i fordelingen af § 18 og § 79 midler

RESUME

Sagen er en drøftelse af, hvordan forvaltningen skal prioritere midlerne i § 18 og § 79-puljen. Puljen skal støtte frivilligt socialt arbejde og forbyggende aktiviteter for ældre. I sagen fremsættes konkrete dilemmaer, som forvaltningen skal tage stilling til, når midlerne bliver fordelt. Dilemmaerne omhandler, hvorvidt puljemidlerne skal finansiere inventar, hvor store tilskud der gives til udflugter og foredrag, om der skal gives tilskud til sommerlejr eller ferie, og hvad der er en rimelig egenbetaling for samt tilskud til kørsel. På baggrund af drøftelsen og den politiske prioritering vil forvaltningen færdigbehandle ansøgningerne, hvorefter tildelingen af midler endeligt besluttet på udvalgsmødet d. 24/11.

Dilemmaerne er som følger:

- Tilskud til inventar
 - Der er tre foreninger, som ansøger om støtte til inventarkøb. Det er et dilemma, om der skal gives tilskud til udskiftning af inventar, som ikke nødvendigvis har direkte mangler, men som måske vil give de ældre borgere en bedre oplevelse af aktiviteterne.
- Tilskud til udflugter og foredrag
 - Der lægges op til samme loft på udgifter til foredrag som sidste år. Det vil betyde, at der er penge tilbage i puljen, som skal prioriteres. Pengene kan for eksempel bruges på ovennævnte inventar eller til at øge udviklingspuljen, som kan søges og udbetales løbende gennem 2016.
- Tilskud til sommerlejr og ferier
 - Der er indkommet en ansøgning om støtte til afholdelse af en sommerlejr. Det er et dilemma om midlerne skal finansiere denne form for aktivitet eller om udflugter er en bedre aktivitet frem for en sommerlejr.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter dilemmaerne i forbindelse med fordelingen af § 18 og § 79 midlerne.

BESLUTNING

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen

Sagsfremstilling

Hvert år 1/10 er der ansøgningsfrist til § 18- og § 79-puljen samt ensomhedspuljen, som derefter fordeles til brug i det følgende år. § 18-midlerne kan søges af foreninger eller organisationer, som udfører frivilligt socialt arbejde for udsatte ældre over 60 år. § 79-midlerne kan søges af alle foreninger og klubber, som har aktiviteter med forebyggende sigte til gavn for borgere over 60 år. I 2016 er der ca. 3 mio. kr. i puljemidler til uddeling samlet set. 10% af §18-midlerne lægges i en særlig udviklingspulje, som kan søges løbende gennem året.

§18-pulje	2.132.093 kr.
- Heraf hovedpulje	1.918.884 kr.
- Heraf udviklingspulje (10%)	213.209 kr.
Ensomhedsmidler	500.000 kr.

§79-pulje	415.433 kr.
I alt	3.047.526 kr.

Der er i år modtaget 60 ansøgninger, som samlet set søger om 3.154.144 kr. Ansøgningerne henvender sig især til målgrupperne, ældre som er særligt udsatte eller ensomme samt kronisk syge borgere med handicap eller sindslidelse. Én af ansøgningerne er til udviklingspuljen 2015 og to andre omhandler aktiviteter, som ønskes igangsat i efteråret 2015, og de er blevet tildelt de resterende midler fra udviklingspuljen 2015.

Ansøgningerne bliver behandlet af et indstillingsudvalg bestående af frivilligkonsulenter, og repræsentanter fra Ældrerådet og Lokalrådene. Der er mange dilemmaer i tildelingen af midler, hvor fordele og ulemper må opvejes mod hinanden for at finde den rette prioritering af midlerne. Sagen er derfor lagt til politisk drøftelse.

Tilskud til inventar

Der er tre foreninger, som ansøger om støtte til inventarkøb. Det har medført en drøftelse af, hvornår der kan gives tilskud til inventar. Der er fx en forening, som søger tilskud til at udskifte deres porcelæn og stole. Foreningen oplever, at stolene ikke er stabile nok til, at de passer til den ældre målgruppe. Et andet eksempel er en idrætsforening, som søger om midler til mere komfortable stole til aktiviteterne for ældregruppen. Det er et dilemma, om der skal gives tilskud til udskiftning af inventar, som ikke nødvendigvis har direkte mangler, men som måske vil give de ældre borgere en bedre oplevelse af aktiviteterne. Indstillingsudvalget er holdningsmæssigt delt, da det vurderes, at der er tale om kosmetisk og komfortmæssig udskiftning. Der har ikke tidligere været givet tilskud til porcelæn, men til inventar.

Tilskud til udflugter og foredrag

10 foreninger ansøger i år om støtte til udflugter og 9 foreninger ansøger om støtte til at afholde foredrag. Sidste år blev der sat et loft på 5.000 kr. i tilskud pr. udflugt om året, da indstillingsudvalget vurderede, at det var hensigtsmæssigt, og foreningerne kunne finansiere manglende midler med en egenbetaling fra deltagerne. Det betyder, at foreningerne selv skal prioritere deres aktiviteter i forhold til økonomien. Indstillingsudvalget lægger i år op til samme loft på udgifter til foredrag. Hvis der fastsættes et loft på 5.000 kr. i støtte til foredrag og udflugter, vil det betyde, at der er penge tilbage i puljen. Pengene kan for eksempel bruges på ovennævnte inventar eller til at øge udviklingspuljen, som kan søges og udbetales løbende gennem 2016.

Tilskud til sommerlejr og ferier

Der er indkommet en ansøgning om støtte til afholdelse af en sommerlejr. Det har medført en del overvejelser i indstillingsudvalget omkring, hvorvidt puljemidlerne bør finansiere denne form for aktivitet eller om udflugter er en bedre aktivitet frem for en sommerlejr. Sommerlejren kan ses om en social aktivitet, som hjælper borgeren med at skabe eller opretholde et netværk. Det kan dog også ses, som en form for ferie, som ikke nødvendigvis bibringer borgeren en bedre eller mere meningsfuld hverdag.

Tilskud til kørsel

En del af § 79 midlerne gives som tilskud til kørsel af borgere, der ikke selv kan sørge for transport til aktiviteter. Størrelsen på borgerens egenbetaling for kørslen varierer fra 15 kr. til 50 kr. pr. gang. Indstillingsudvalget lægger op til at der sættes et enslydende krav til egenbetalingen, så den svarer til det beløb der fastsættes i det årlige budget for egenbetaling for kørsel til dagcenter (I 2015 er det 44 kr.). En enkelt forening søger 300.000 kr. til løn til en kørselskoordinator/chauffør, der skal koordinere kørsel og køre deres medlemmer. Foreningen har ikke tidligere fået tilskud til kørsel. Indstillingsudvalget lægger op til et reduceret tilskud, hvor der tildeles midler til koordinering af frivillige/samkørsel og til kørsel af de medlemmer, der ikke kan benytte samkørsel eller finde transport selv. Foreningen skal lave en individuel vurdering af behovet for kørsel og afrapportere dette.

ØKONOMI

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning og serviceudgiftsramme.

Punkt 4: Udviklingstiltag på demensområdet med fokus på interessefællesskaber

27.60.14-A00-1-15

Udviklingstiltag på demensområdet med fokus på interessefællesskaber

RESUME

Ældre- og Handicapudvalget var i maj på tur til Holland. Formålet med turen var at blive inspireret af nogle af de alternative tilgange til ældrepleje, som hollænderne har udviklet. Særligt inden for demensområdet har Holland udmærket sig blandt andet ved oprettelsen af den berømte demenslandsby De Hogeweyk. Udvalget blev på turen præsenteret for flere idéer, der har potentiale for Odense.

På udvalgsmødet i maj blev de første indtryk drøftet, og på udvalgsmødet i august blev det besluttet, at der skulle arbejdes videre med følgende 6 udviklingstiltag:

1. Fokus på demente - Odense går foran.
2. Det gode hverdagsliv.
3. Interessefællesskaber.
4. Butiksmiljø.
5. Privat opholdssted eller ældrekollektiv.
6. Indretning, mere fælles - mindre lejligheder.

Alle 6 udviklingstiltag vil selvstændigt blive forelagt udvalget. Først til drøftelse og senere til beslutning. Denne drøftelsessag er den første, som forelægges udvalget, og har fokus på udviklingstiltaget vedrørende *Interessefællesskaber*. I den forbindelse anbefales det, at der på et senere tidspunkt afholdes en temadag, hvor drøftelserne kan blive kvalificeret yderligere.

Alle mennesker lever livet som en del af fællesskaber. Mange fællesskaber definerer vi selv. Andre bliver vi umærkeligt en del af. Med tiden bliver de fællesskaber, vi er en del af, vores identitet og der, hvor vi føler os hjemme og mest trygge. Når evnerne bliver færre, som de for eksempel gør ved demens, er der en stor tryghed i at kunne aflæse og forstå sine omgivelser. Måske kan det at genkende og forstå sine omgivelser forlænge den tid, hvor man kan mere selv. Eller som minimum får beboerne en bedre trivsel og en bedre hverdag i genkendelige omgivelser. Erfaringerne fra Holland peger i den retning, og det skal derfor drøftes om Odense Kommune i højere grad skal lade plejecentrene basere sig på "interessefællesskaber".

Der er følgende dilemmaer forbundet med interessefællesskaber, som det lægges op til udvalget at drøfte:

- Ansøgning om plejebolig i interessefællesskaber
 - Skal der i visitationen tages mest hensyn til behovet for en plejebolig?
 - Eller skal den borger, som har søgt efter den specifikke interesse have pladsen?
- Forventningsafstemning
 - Skal borgeren med størst geografisk tilknytning tilbydes boligen?
 - Eller skal plejeboligpladsen gå til den borger, som ønsker boligen i det givne fællesskab, men ikke bor i nærområdet?
- Funktionsevne
 - Skal det være muligt at lade borgere flytte mellem afdelinger, hvis funktionsevnen ændrer sig?
 - Skal der være mulighed for helt at flytte fra plejecenteret?
 - Skal aktiviteterne løbende tilpasses den aktuelle beboersammensætning, selvom det betyder, at man må drosle ned i perioder?

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter:

1. Plejecentrenes rammer i forhold til at understøtte interessefællesskaber for borgere med demens.

2. De beskrevne dilemmaer, som er forbundet med interessefællesskaber.

BESLUTNING

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen

Sagsfremstilling

Plejecentrenes rammer i forhold til at understøtte interessefællesskaber for borgere med demens

Interessefællesskaber forstås som en måde at skabe en stærkere kobling mellem de fysiske, faglige og sociale rammer i plejeboligerne og en persons baggrund, interesser og personlige præferencer. Det betyder, at rammerne på den måde kan understøtte et menneske med demens i at bevare sin identitet ved at give en bedre mulighed for identifikation med omgivelserne og boligens rammer.

Målet er at skabe større genkendelighed og identifikation, og derigennem øge oplevelsen af eksempelvis hjemlighed og tryghed for personer med demens. For eksempel ved at et plejecenter arbejder inden for et tema, som udspringer af den aktuelle beboergruppes ønsker og behov. Eller ved at målrette dele af eller hele plejecentre til en bestemt gruppe beboere. Det kunne være personer med baggrund i særligt kreative fag eller håndværks- og beskæftigelsesmæssige fællesskaber. Af andre faktorer kan nævnes beboernes baggrund og livsstil, som for eksempel etnicitet, seksualitet eller andre mere overordnede præferencer.

En parallel tilgang kan være at basere plejecenterets rammer og idemæssige grundlag på bestemte faglige eller metodiske elementer. Det kunne for eksempel være gennem anvendelsen af musikterapi eller andre sansemæssige og fysiske metoder. Der er dokumentation for, at det kan aktivere hukommelsen og skabe positive minder, hvilket giver velvære og trivsel hos borgere med demens.

Uanset hvilken tilgang der vælges, skal tilgangen være bærende og styrende for plejecenterets aktiviteter og udgøre det fælles faglige grundlag. Det vil være det grundlag, som kommende beboere vælger plejebolig ud fra. Det enkelte plejecenter kan på den måde arbejde inden for de rammer, som Odense Kommune/Ældre- og Handicapforvaltningen har, men samtidig fokusere indsatserne på bestemte tilgange til støtte, pleje og omsorg. Ovenstående vil gælde, uanset om plejecentrene primært målrettes bestemte grupper, interessefællesskaber eller begge dele.

Der er allerede erfaringer fra forskellige tiltag og projekter i kommunen i dag, som der kan bygges videre på, og som med fordel kan inddrages i denne udvikling.

Dilemmaer forbundet med interessefællesskaber

Skal der etableres interessefællesskaber i Odense Kommunes plejeboliger, er der en række forhold, som bør tages med i overvejelserne. Der er især tre dilemmaer, som kræver både en politisk og faglig diskussion, inden det kan besluttet i hvilken retning, den fremtidige udvikling skal gå. Dilemmaerne er skitseret nedenfor:

Ansøgning om plejebolig i interessefællesskaber

Det første dilemma handler om, hvordan det skal håndteres, når en borger ønsker at bo på et plejecenter med et bestemt interessefællesskab. Og hvordan visitationen og ventelisten herefter skal udformes og anvendes. Dilemmaet kan opstå, når en borger ønsker at bo på et plejecenter med et bestemt interessefællesskab, og der samtidig er en eller flere borgere med et større behov for plejebolig på venteliste i kommunen.

Dilemmaet kan drøftes med udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Skal der i visitationen tages mest hensyn til behovet for en plejebolig?
- Eller skal den borger, som har søgt efter den specifikke interesse have pladsen? (Dette kan have stor betydning for beboersammensætningen i interessefællesskabet).

Forventningsafstemning

Det andet dilemma handler om de forventninger, som borgere og pårørende i det omgivende samfund har til adgangen og visitationen til plejeboliger.

En plejebolig vælges ofte ud fra nærheden til familien eller anden tilknytning og relationer i et lokalområde. Sådan et hensyn vil ikke altid være muligt at tage, hvis der samtidig skal tages hensyn til fællesskabet på et plejecenter. Dilemmaet kan for eksempel bestå i, hvordan det håndteres, hvis en borger bor tæt på et plejecenter, som har ledige pladser, men hvor borgeren ikke er i målgruppen for det fællesskab, der er på stedet.

Dilemmaet kan drøftes med udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Skal borgeren med størst geografisk tilknytning tilbydes boligen?
- Eller skal plejeboligpladsen gå til den borger, som ønsker boligen i det givne fællesskab, men ikke bor i nærområdet?

Vælges det at prioritere interessefællesskabet frem for den geografiske tilknytning kan det i praksis betyde, at der i perioder kan være tomme pladser i et fællesskab, men lang venteliste til et andet, fordi søgningen til én interesse er størst.

Funktionsevne

Borgere med demens er ofte forskellige steder i et demensforløb, inden de flytter i plejebolig. Det kan betyde, at der skal sikres en spændvidde i indsatserne i et fællesskab. Således at også de middelsvært til svært demensramte beboere tilgodeses. Der kan i perioder være behov for at tilpasse mængden af aktiviteter og stimuli til forskellige niveauer i funktion. Ellers kan der opstå uro eller udad reagerende adfærd som følge af udviklingen i deres demenssygdom.

Det tredje dilemma handler derfor om, hvordan balancen og fleksibiliteten skal være i forhold til borgere i forskellige faser af en demenssygdom og plejecenterets interessefællesskab:

- Skal det være muligt at lade borgere flytte mellem afdelinger, hvis funktionsevnen ændrer sig?
- Skal der være mulighed for helt at flytte fra plejecenteret?
- Skal aktiviteterne løbende tilpasses den aktuelle beboersammensætning, selvom det betyder, at man må drosle ned i perioder?

Baggrund og andre erfaringer med interessefællesskaber

I Danmark har genkendelighed og meningsfulde aktiviteter i en periode været søgt opnået gennem "leve-bo-miljøer", hvor hverdagsaktiviteter og fysiske rammer i så høj grad som muligt skal inddrage beboerne i plejeboliger. Det betyder, at for eksempel madlavning kan være en aktivitet, som alle, afhængigt af funktionsniveau, tilbydes at deltage i.

I de senere år har nye variationer af plejecentre vist sig som for eksempel "Eden Alternative", som baserer sig på en ide om at skabe hjemlighed og genkendelighed ved at have eksempelvis dyr, grønne planter og kontakt med børn og andre fra lokalsamfundet omkring et plejecenter.

Fælles for ovenstående eksempler er, at den overordnede ramme ligger fast, men tilpasses de enkelte beboere via en personcentreret eller socialpædagogisk tilgang. Mange af disse tiltag har man også i større eller mindre grad arbejdet med i Odense Kommune, og der findes også pt. forskellige typer af interessefællesskaber på blandt andet Kallerupvej, Byhuset og Svovlhatten.

I Københavns Kommune og i De Hogeweyk forsøger man at skabe rammer, der også bygger på de interesser beboerne har med som en del af deres personlige baggrund. I København gøres det ved at lave såkaldte "profilplejehjem". For eksempel er der et plejehjem med musik som den primære interesse.

I De Hogeweyk tages der udgangspunkt i beboernes livshistorie, erhvervsbaggrund eller interesse for eksempelvis kreativitet, havebrug og forskellige håndværk. Samtidig kan musik, bevægelse og anden sansestimulation samt en tydelig forbindelse til borgernes levede liv være med til at styrke funktionsevnen eller hukommelsen i længere tid samt bidrage til at reducere stress, uro, mistro og lignende.

Et vigtigt opmærksomhedspunkt i denne forbindelse er, at der skal være overensstemmelse mellem de aktiviteter og indsatser, som i givet fald skal igangsættes i plejeboligerne og den rehabiliterende tilgang. Den personcentrerede tilgang har i mange tilfælde samme fokus i de værdier og mål, som også findes i rehabiliteringsforløbene i Ældre- og

Handicapforvaltningen. Det er en velkendt metodisk ramme, som allerede anvendes i mange indsatser, og vil indgå som en del af det faglige fokus på borgernes interesser, personlighed og ønsker, der skærpes i interessefællesskaberne.

ØKONOMI

Sagen kan på sigt få økonomiske konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning og serviceudgiftsramme.

Punkt 5: Igangsætning af projektet "Min hverdag med teknologi"

00.01.00-A00-13-15

Bilag

Brev til familierne

Igangsætning af projektet "Min hverdag med teknologi"

RESUME

Velfærdsteknologi er blandt løsningerne i Odense Kommunes arbejde med at udvikle ny velfærd. Erfaringen viser, at det gode match mellem menneske og teknologi skabes gennem tydelig dialog mellem brugerne, pårørende og medarbejdere i samspil med øvrige organisation og leverandøren af teknologi.

For at styrke arbejdet med at skabe gode match mellem borgernes behov og nye teknologier igangsættes Projektet 'Min hverdag med teknologi'.

Der identificeres 15 familier i Ældre- og Handicapforvaltningen (ÆHF) inden december 2015, som vil være med til at afprøve forskellige velfærdsteknologier. Til april 2016 vurderes om yderligere 15 familier skal identificeres og med i projektet.

Familierne tester teknologierne i 3 rul af 3 måneders varighed. Mellem hvert rul er der afsat 1 måned til evaluering og implementering af nye teknologier. Odense Kommune afholder alle udgifter i forbindelse med afprøvning. Det forventes, at familierne bidrager med viden i forhold til teknologiens potentialer og gør en indsats i forhold til konstruktiv afprøvning i den aftalte periode.

Projektet gennemføres i samarbejde med konsulentfirmaet Public Intelligence, som blandt andet leverer konceptbeskrivelser samt planlægning, koordinering og facilitering af kommunikation med eksterne leverandører.

Formålet

Formålet med projektet er:

1. At forbedre vores evne til at matche borgernes behov med relevant teknologi.
2. At afprøve teknologi (både færdigudviklede men også, mere umodne teknologier) i en ubureaukratisk ramme.
3. At evaluere teknologiernes potentiale og eventuelle udbredelse.
4. At skabe viden om bedre overgange for borgerne på tværs af kommunens sektorer – fx når behov ændrer sig, det gode samarbejde med borgeren i centrum, fra barn til voksen osv.
5. At styrke en bevægelse, hvor borgerne bliver understøttet i, og motiveret til et mere uafhængigt og selvstændigt hverdagsliv ved hjælp af ny teknologi.

Økonomi og ressourcer

Der er afsat 250.000 kr. til projektet, som afsættes fra Center for Velfærdsteknologi til Ældre- og Handicapforvaltningen.

For hvert forløb udpeges en familiekontaktperson, som er ansvarlig for den løbende dialog og opsamling på projektforsløbet. En familiekontaktperson i et forløb forventes at skulle bruge 8-10 timer pr. måned i 2016. Der tilknyttes desuden to centrale koordinatore. De forventes at bruge 8-10 timer pr. måned frem til januar 2017.

Punkt 6: Udfordringer i ny kørslesaftale til dagcentre og træningscentre

00.01.00-A00-310-15

Bilag

Status på kørsel til dagcentre og træningscentre

Udfordringer i ny kørslesaftale til dagcentre og træningscentre

RESUME

Der henvises til vedlagte bilag fra By- og Kulturforvaltningen

Punkt 7: Kapacitetsanalyse - udvikling af fremtidens boligformer

00.16.02-A00-1-15

Kapacitetsanalyse - udvikling af fremtidens boligformer

RESUME

For at være forberedt på fremtidens boligbehov blandt Ældre- og Handicapforvaltningens målgrupper er Kapacitetsanalysen igangsat. Deadline for analysen er i juli 2016 og analysen er igangsat gennem tre delanalyser.

Formålet med Kapacitetsanalysen er at kortlægge potentialer og angive pejlemærker for udviklingen af fremtidens boligformer. Analysen omhandler omfanget, karakteren og anvendelserne af den boligmasse, som skal være tilstede i 2025, hvis vi indretter os med udgangspunkt i borgernes behov og høster gevinsterne i forhold til rehabilitering, forebyggende initiativer og brugen af velfærdsteknologi i borgernes hjem.

Udarbejdelsen af Kapacitetsanalysen er formet af følgende tendenser

- Systematisk rehabilitering giver borgerne et bedre fysisk funktionsniveau, et mere selvstændigt liv, færre hospitalsindlæggelser, mindre behov for hjemmehjælp og senere indflytning på plejehjem.
- Den demografiske udvikling betyder, at antallet af ældre borgere stiger, at borgerne bliver ældre og som følge heraf vil antallet af borgere med demens stige støt.
- Antallet af borgere med sociale udfordringer samt med hjerneskader på grund af alkohol og rusmidler er stigende og det samme er deres behov for pleje.
- Borgere med autisme og udviklingshæmmede med demens efterspørger i højere grad plejeboliger.
- Indlæggelsestiden på sygehusene falder og det betyder ændrede krav til kommunens indsats, herunder vores udbud og udformning af fremtidens boligformer.
- Forventningerne til plejeboligområdet ændrer sig i takt med, at nye generationer kommer i den alder, hvor en plejebolig kan blive nødvendig.

Kapacitetsanalysen bliver gennemført i tre delvis parallelle delanalyser med følgende fokus

Delanalyse 1 – Identificering af gabet mellem den eksisterende bygningsmasse og det forventede antal borgere i målgruppen i 2025 med den nuværende efterspørgselsstruktur. Analysen gennemføres i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen.

Status: Igangsat og forventes afsluttet inden udgangen af 2015

Efterspørgslen på de demografisk betingede budgetområder i Ældre- og Handicapforvaltningen, fx hjemmepleje, sygepleje, træning, plejeboliger, hjælpemidler mv., er analyseret for forskellige aldersgrupper. Enhedspriserne pr. borger stiger med alderen og er især høje for de 85+ årige. Det skyldes, at flere ældre borgere trækker på forvaltningens indsatser relativt set, og intensiteten i trækket på indsatser stiger i takt med, at borgerne bliver (endnu) ældre.

En lineær fremskrivning for perioden 2015 til 2025 viser, at Ældre- og Handicapforvaltningen om 10 år alt andet lige ville skulle anvende godt 200 mio. kr. mere på de demografisk betingede budgetområder. Det svarer til en udgiftsmæssig stigning på 19 %. Det stiller Ældre- og Handicapforvaltningen over for en væsentlig kapacitetsmæssig udfordring i forhold til den eksisterende bygningsmasse, hvis vi indretter vores tilbud, som det er tilfældet i dag.

Delanalyse 2 – Udarbejdelse af prognoser for specifikke målgrupper og undersøgelse af fremtidens efterspørgselsstruktur.

Status: Igangsat og forventes afsluttet primo 2016.

Delanalyse 2 skal nuancere den lineære demografiske fremskrivning fra delanalyse 1. Det sker ved at analysere, hvilke målgrupper Ældre- og Handicapforvaltningen skal være særligt opmærksomme på i perioden frem mod 2025. Analysen skal blandt andet give svar på hvilke specifikke målgrupper, der forventes at have størst indflydelse på vores bygningsmæssige kapacitet, og hvordan efterspørgslen fra disse grupper kan forventes at udvikle sig kvantitativt og kvalitativt de kommende 10 år.

Delanalyse 3 – Kortlægning af hvordan vores bygningsmasse skal se ud i 2025, hvis vi tager afsæt i borgernes behov og høster gevinsterne ved Ældre- Handicapforvaltningens arbejde med rehabilitering, forebyggende

initiativer samt anvendelse af Velfærds Teknologi i borgernes hjem. Analysen vil involvere eksterne interessenter herunder Ældre- og Handicaprådet.

Status: Igangsat og forventes afsluttet juni 2016.

Arbejdet i delanalyse 3 er todelt. For det første bliver det analyseret, hvilken betydning Ældre- og Handicapforvaltningens arbejde med rehabilitering, anvendelse af velfærdsteknologi i borgernes eget hjem mv. har for den bygningsmæssige kapacitet, der skal stilles til rådighed i 2025. For det andet skal analysen resultere i forslag til helt nye måder at indrette og anvende boligmassen på, som imødekommer den fremtidige efterspørgselsstruktur. I forhold til sidstnævnte vil der blive hentet inspiration fra initiativer i både ind- og udland.

Punkt 8: Aktuelle sager

00.01.00-A00-11-15

Bilag

Referat af kontaktudvalgsmøde på Lokalcenter Rosengård

Referat af møde i Ældrerådet den 22. oktober 2015

Sygefraværssstatistik Odense Kommune 2015

Aktuelle sager

RESUME

- Referat af kontaktudvalgsmøde på Lokalcenter Rosengård den 8/10 2015.
- Referat af møde i Ældrerådet den 22. oktober 2015.
- Sygefraværsstatistik Odense Kommune 2015.

Punkt 9: Besøg på Kallerupvej Rådgivnings- og Kontaktcentret for demensramte og pårørende

00.22.00-P35-4-15

Besøg på Kallerupvej Rådgivnings- og Kontaktcentret for demensramte og pårørende

RESUME

Udvalgs mødet afholdes på Kallerupvej - Rådgivnings- og Kontaktcentret for demensramte og pårørende, hvor der vil være rundvisning på centret.

Rådgivnings- og Kontaktcentret er en selvejende institution med driftsoverenskomst med Odense Kommune. Centret er beliggende i Odense M og fungerer som et åbent møde-, være- og lærested for borgere med en demensdiagnose og deres ægtefælle, børn samt andre nære pårørende.

På Rådgivnings- og Kontaktcentret er der skabt et trygt, inspirerende og rummeligt miljø, hvor de besøgende kan være sig selv og være sammen med ligestillede. Der er tilbud om faglig støtte og vejledning til at håndtere den konkrete situation, som de besøgende befinder sig i. Samtidig er der mulighed for at deltage i forskellige former for aktiviteter.